

El número dotze dels «Quaderns d'Alliberament»

El número dotze dels «Quaderns d'Alliberament» és dedicat a la Divisió Territorial de Catalunya. Hi figuren onze articles de «diversos tècnics i professionals —geògrafs, economistes...— vinculats al món universitari i/o institucional —Generalitat, Ajuntament i Diputació de Barcelona— que en conjunt constitueixen un ventall prou ample de veus i que amb les seves diverses i variades formulacions òbviament enriqueixen la discussió col·lectiva». (Quaderns d'Alliberament, núm. 12, «La divisió territorial de Catalunya [reflexions i propostes per a un debat]», «Presentació».)

Els autors que han intervingut en la redacció d'aquest número dels «Quaderns...» són R. Arribes, E. Llarch i J. Oliver; E. Lluch i O. Nel·lo; X. Mateu i I. Rueda; C. Carreras, Ll. Casassas, R. Frígola, C. Massana, J. Prat, F. Roca, A. Tulla.

Sembla interessant assenyalar l'aparició d'aquest número monogràfic (prop de la meitat dels autors són membres de la SOCIETAT CATALANA DE GEOGRAFIA) en el moment en què el debat sobre la divisió territorial ha adquirit una especial actualitat i en el qual al Parlament s'està discutint el Document de Treball presentat pel Consell Executiu que en proposa un model determinat.

A més dels onze articles citats hi ha el text d'unes entrevistes efectuades a Jordi Borja i a Max Cahner, dos homes que han mostrat molta vegada la seva preocupació pels problemes i les qüestions territorials.

Des de les pàgines de «Treballs...» s'ha insistit sovint en la necessitat d'un diàleg profund sobre els afers de la terra. El debat sobre la divisió territorial és immers en el conjunt de problemes de l'ordenació i de l'organització del territori català. D'això en deriva la seva importància: no es pot deslligar la delimitació d'unes entitats territorials determinades de la millora de les comunicacions, del desenvolupament demogràfic de Catalunya, del canvi de l'estructura dels mercats agraris i de la variació de llurs radis d'influència, de la nova distribució de les indústries, de l'esclatament del fet metropolità... Tot «és política d'ordenació territorial». Tot és tractat o anunciat en el número dotze de «Quaderns d'Alliberament», motiu pel qual ha semblat oportú fer-se ressò de la seva aparició.

Obituari

Antoni Bergós i Massó

Nascut l'any 1899 a la ciutat de Lleida, cursà estudis a l'Escola d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya i la carrera de Lleis a la Universitat de Saragossa. Exercí l'advocacia a la seva localitat nadiua, on promogué moltes activitats polítiques i culturals, les quals el dugueren a ocupar càrrecs representatius al municipi.

L'any 1931 formà part, com a vocal, de la Ponència de la Divisió Territorial de la Generalitat de Catalunya. Acabada la guerra civil, els vencedors el condemnaren a mort i el tingueren empresonat durant quatre anys. Una vegada revisat el seu procés i alliberat, exercí d'advocat a Barcelona. Entrà com a soci a la Societat Catalana de Geografia i mantingué una acció patriòtica i cultural molt remarcable des del Centre Cultural Lleidatà, la Penya Joan Santamaria i la Fundació Salvador Vives Casajuana. Amb la vellesa se li acusà la ceguera i moria als 86 anys a Barcelona, el passat 31 de juliol. Se li féu un gran enterrament a Lleida.